

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

פסידא דפועלים - גשמים שירדו הפסד פועלים הוא ללא יחיד להו
מידי דאמר להו מזליכו גרם: לא סירא מאורחא פסידא דבעל
הבית - דאמרי ליה מי ימר לדעתא דהוא ארעא אגרתי:
לדוולא - להסקות שדות: ואסא מערא - והסקה אותה ואינה לריכה
לדוולא: **אסא נכרא** - גדל הנהר

פסידא דפועלים לא פסידא לארעיה מאורחא
פסידא דבעל הבית ויהיב להו כפועל במל
ואמר רבא "האי מאן דאוגיר אנורי לדולא
ואתא מערא-פסידא דפועלים, אהא נהרא-
פסידא דבעל הבית ויהיב להו כפועל במל
ואמר רבא "האי מאן דאוגיר אנורי לדולא
ופסק נהרא בפלגא דיומא, אי לא עביד
דפסיה, פסידא דפועלים, עביד דפסיק-אי
בני מתא, פסידא דפועלים, לאו בני מתא,
פסידא דבעל הבית, ואמר רבא "האי מאן
דאגר אנורי לעבידתא, ושלים עבידתא
בפלגא דיומא-אי אות ליה עבידתא-דנחא
מינה [ויהיב להו] א"ג דבנתה מפקד להו,
דקשה מינה לא מפקד להו ונתן להם שכן
משלם, אמאי, וילייתב להו כפועל במל? כי
"קאמר רבא *באבלושי דמחואו דאי לא עבדי,
חלישי אמר כו' ושמין דהם את מה שעשו
ביצרתיה יפה עשה דיגרים נותן להם סלע
קא סברי רבנן יד פועל על העליונה: או
יגמרו מלאכתן וימלו שני סלעים: פשימא
לא צריכא דאייקר עבידתא ואיכור פועלים
ואול בעל הבית ופייסיהו, מהו דתימא מצי
אמרי ליה כי מפייסין-אדעתא דמפת לן
אאגרא, קמ"ל דאמר להו אדעתא דמרחנא
לכו באכילה ושחיה: סלע, נותן להם סלע:
פשימא: לא צריכא "דול עבידתא מעיקרא
ואנרינהו במפי זוזא [ו] ורסוף אייקר עבידתא
וקם במפי זוזא, מהו דתימא אמרי ליה מפי
זוזא אמרת לן מפי זוזא הב לן קמ"ל דאמר
להו "כי אמרי לכו מפי זוזא דלא היה קים לכו,
השתא קים לכו: רבי הווא אומר שמין
להו את מה שעתיד להיעשות היה יפה
שעשה דיגרים נותן להם שקל: קסבר יד
פועל על התחתונה: או יגמרו מלאכתן
וימלו שני סלעים: פשימא: לא צריכא דול
עבידתא ואיכור בעל הבית ואול פועלים
ופייסיהו, מהו דתימא מצי להו אדעתא
דבצירתו לי *מאגריי, קמ"ל דאמרי ליה
"אדעתא דעבידנן לך עבידתא שפירחא:
סלע, נותן להם סלע: פשימא: א"ר הונא
בריה דרב נתן ללא צריכא דאווילו אינהו
גביה-זוזא מעיקרא ולסוף זל עבידתא, מהו
דתימא "בציר זוזא אמיתו לי בציר זוזא
דתימא לכו *קמ"ל דאמרי ליה "כי אמרנא לך
בבציר זוזא דלא הוה קים לך, השתא קים לך,
אמר רב הלכה כר' דוסא, ומי אמר רב הכי
*דהאמר ר' פועל יכול לחזור בו אפילו בחצי
היום, וכי תימא שאני ליה לרבי דוסא *בין
שבירות לקבלנות ומי שאני ליה *והתניא

ועלה ונכנס בחריץ העשויין בשדה
ומהן הא שותה ואינה לריכה לדוולא:
פסידא דבעל הבית - דפועלים אינן
יוצין במנהג שדהן שיהא נהר
עולה להסקותו אך הוא היה יודע:
ופסיק נהרא - שממט משקין:
אכלוסא דמחואו - במחואו שהוא עירו
של רבא היו בני אדם הרגילים לשאת
משאות תמיד וכשושבינן בטלים קשה
לכן: **יד פועל על העליונה** - ואפילו
הוא חוזר בו ויכול לחזור בו כדכתיב
(ויקרא כה) כי עבדי הם ולא עבדים
לעבדים ומכאן יליף לה "כפ"ק
דקדושין (דף כג): **פשימא** - וכי
גמרי שני סלעים הוא דסקלי:
דאייקר עבידתא - וקורו פועלים:
ואימרו - לשון הפרש ונזכר אחר
ומתרחק מן הדבר ובלשון המקרא
דומה לו כעת במרוכתמריא (אובול): **מסו**
פייסיכו - הרבה תמנונים: **מסו**
דתימא - כיון דיד פועל על העליונה:
פשימא - דאם סלע יפה מה שעשו
נותן להם סלע אלא מה יתן: לא
צריכא דול עבידתא מעיקרא - כששכרן
היו פועלין בזול: **ואגרינהו במפי**
זוזא - ואלו לא רלו להשתכר כשאר
פועלים והסוף להם זוז, כשפסק להן
סלע על חניה לא היה ראוי אלא
לסלע חקר דיקר: **והספא אייקר**
עבידתא - וקם במפי זוזא ששאר
פועלים יעלו עליו סלע: **מסו דתימא** -
הואיל ולרבנן יד פועל על העליונה
מני אמרי ליה כו': **לא קים לכו** -
לא הייהו יודעים שיהיו ראויין ליטול
סלע ואני צ"ק היה אפשר לשכור
וראיהו דעתכס שלא תהרעו בפחות
מסלע ואמרי להו כו' זוז על שכן
פעולה כדי ליטול סלע להשלים
רזונס: **הספא דקים לכו** - שהכל
טולין סלע כרזונס, על זאת לא
התנייהו להוסיף: **מסו דתימא** - הואיל
ואמר רבי דוסא יד פועל על
התחתונה טעמיה משום דהפיס בעל
הבית הוא והשתא כי פייסיהו פועלין
מני אמר להו כו': **סלע, נותן להם**
סלע - ואם העתיד להיעשות יכול
הוא לגמרו בשכירות סלע נותן להם
כמה שעשו סלע: **לא צריכא דול**
עבידתא הספא - לך יגמור בסלע
אבל בשעת התנאי היה תליה רחוי
ליותר מכלע וכן כשפקדו על כולה
[ב] סלעים דמוקם היו וחויילו גביה:
מסו דתימא - הואיל ולרבי דוסא יד
פועל על התחתונה נימא להו "בציר
זוזא אמריתו לי בציר זוזא שקולו
והרי הכל עושים חניה בסלע טלו
חכם כמה שעשיתם סלע חכר זוז:
קמ"ל - דאמרי ליה "כי אמריתו לך
דלעתא דלא קים לך לעשות בסלע
וראיתך שאי אפשר להוסיף, נתרצו
שכר פעולה: **הספא דקים לך** -
בסלע נתרצו: שכירות - שכיר יוס:
זה עבד אלא לעמלו רבי דוסא בקבלנות מיייר
לדקתני קיבט קמה לקולו, וצ"ל בשכיר יוס:
עבדים לעבדים אבל בקבלנות אין

דאגר - אגורי לדוולא וחתא מטרא פסידא דפועלים - משמע
הכל הולכה כרובא דליכא מאן דפליג ותימה דאמר בני
שחחו (גיטין דף עד: ושם ד"ה רנה) הוא דאמר ליה לאריסיה
כ"ע דלו תלתא ושקלי ריבעא ואת דלי ארבעה ושקול תלתא לסוף
אחי מטרא אמר רב יוסף הא לא אלטרך
לה רבה אמר הא לא אלטרך
ומפרש טעמא דרבה מאוס דמשמיה
רתימו עליה ומוכח התם דהלכה
כרבה ו"ל דוקא צארים שווד
לקרקע צאריסות נותן לו השלים
אפילו אחי מיטרא מספק דשמה לא
אחי כמו שאר ארסי לא יטערך לדלת
אחי אחי מיטרא ליה יטערך לדלת
תלתא אבל הכא פועלים שאינם
אריסין אלא נותן להם שכירות על
המלאכה אחי התחילו במלאכה אין
להם ליטול אלא לפי מה שעשו כיון
ללא נחתי לארעא להיות בחוקת
אריסין: **ואתא** מיטרא ציליה
פסידא דפועלים - לספרים דגרסי
ציליה צ"ל דמייירי בסיירא לארעיה
דכלא סיייר לא הוי פסידא דפועלים
כדאמר רבא כההוא דלעיל ואלטרך
הך דהכא לאשמועינן דבאתי נהרא
פסידא דבעה"ב (ה) דלע"ג דסיירי
לארעא דלעיל בהיהא דריפקא לא שייך
לאשמועינן באתא נהרא דאין רגילות
על ידי גידול נהר דתימאלי ארעא
מיא שלא תהא ראויה לריפקא בשביל
כך ומההוא דוולא דהכא אפילו הוה
מפליג בין סיירא ללא סיירא לא
הוה שמעינן מינה היהא דריפקא
דה"ל דגבי ריפקא אפילו סיירא לא
הוי פסידא דפועלים דלא היה להם
לידע דתימאלי מיא כ"כ ע"י מיטרא
שלא יוכלו שפוק בה אכל הוא מכל
קרקעו שהמטר מונעה מריפקא ולא
היה לו צבקר להוליך שם ועי"ל
דהכא גבי דוולא אחי לא סיירא
הוי פסידא דפועלים ולהכי לא מפליג
בה בין סיירא ללא סיירא כבאידך
דהתם אי לא סיירא לא הוי פסידא
דפועלים לפי שהפועלים אין להם
לידע שהמטר ימנע קרקעו מריפקא
אבל דוולא רוב השדות מתמלאת
בהם יאורים על ידי המטר ולא היה
לו לירא יוחר מפועלים ולא פשע
במה (ג) שהולכים הכא נקט פלגא דיומא
משום דבפלגא דיומא עביד דפסיק
שפי על ידי שדולין ממט להסקות
השדות: **עביד** דפסיק פסידא
דבעה"ב-גבי וחתא נהרא דלעיל לא
מפליג בין רגיל למיתו ללא רגיל
דחתא עביד למיתו שלכך יש בו
חריצין להוליך המים בכל השדה
ולא מפליג בין בני היום מתא לבני
מתא אחרייתו דלפילו אימנעו כההוא
מתא הוי פסידא דבעה"ב דאין להם
לידע ענין שדהו אס צא מן הנהר
לחוכה אבל אס פסק הנהר יודעין
כל בני העיר:

יד פועל על העליונה - כלומר
אינה על התחתונה כדקאמר
מה שלריך לשכור פועלין ביזקר:
רב

הנהרות הבית
(ה) חוס' ד"ה ואלהה פסידא דפועלים
וכי' ואלע"ג דסיירי: [א] דריבנן
(ב) בא"ד ולא פשע בנהר ו' א"ל
שלא הולכים שם: [ב] דמאקרי
[א] דמאקרי
[ב] דמאקרי

הנהרות הגרמא
[א] גמ' (יחיד להו)
חא"מ: [ב] שם ולסוף. ר"ב
בעת עשייתו חתי:
* א"ר יוסף ח"כ גמ' פחות צ"ל

גליון הש"ס
גמ' בין שניות לקבלות.
עין לעיל דף מה ע"ה
ש"ס ד"ה ואל:

גמ' סתמא דפסיק
[א] ר"ב
[ב] ר"ב

ר"ב - ר"ב ר"ב ר"ב
[א] ר"ב ר"ב ר"ב
[ב] ר"ב ר"ב ר"ב

ר"ב - ר"ב ר"ב ר"ב
[א] ר"ב ר"ב ר"ב
[ב] ר"ב ר"ב ר"ב

ר"ב - ר"ב ר"ב ר"ב
[א] ר"ב ר"ב ר"ב
[ב] ר"ב ר"ב ר"ב

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא
פרק ששי בבא מציעא

